

Iz ribarske prakse

JUBILEJ

prof. dr Krešimira Pažura u povodu 60 godina života

Dr Krešimir Pažur, redovni profesor Fakulteta poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, poznati ribarski stručnjak i istaknuti ribič, navršava 60-tu godinu života. Rođen je 22. svibnja 1923. u Zagrebu od oca službenika i majke kućanice. Osnovnu školu i realnu gimnaziju polazio je u Zagrebu od 1929 do 1942. godine. Kao pripadnik napredne omladinske generacije sudjeluje u narodno-oslobodilačkoj borbi od 1942 - 1945. godine.

Poslije rata u razdoblju od 1946 - 1962. godine bio je službenik u Ministarstvu trgovine i opskrbe NR Hrvatske, zatim u Oblasnom NO Zagreb, Radiostanici Zagreb, te Savjetu za naučni rad SR Hrvatske.

Kroz to vrijeme u želji za daljnjim obrazovanjem kao izvanredni student upisuje se na Ekonomski fakultet u Zagrebu na kojem je diplomirao 1959. godine. Od 1. X 1962. godine radi kao asistent na Ekonomskom institutu JAZU, a od 1. VII 1963. u Agrarnom institutu u Zagrebu najprije kao stručni, a onda kao naučni suradnik i rukovodilac odjela za ekonomiku poljoprivrede.

U međuvremenu je, zbog izrazitih sklonosti za proučavanje ekonomskih problema u ribarstvu, koncem

1964. godine obranio na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu disertaciju iz područja »Ekonomike Jugoslavije« pod naslovom »Slatkovodno ribarstvo Jugoslavije s osobitim osvrtom na ekonomiku ribarske proizvodnje«. Obzirom na njeno značenje, ova disertacija je kasnije tiskana pod naslovom »Ekonomika slatkovodnog ribarstva Jugoslavije«, a izdavač je Agrarni institut, Zagreb.

Godine 1968. zapošljava se u Institutu za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, gdje je 1970. izabran u zvanje višeg naučnog suradnika. U 1972. prelazi na Poljoprivredni fakultet u Zagrebu, gdje je iste godine izabran za docenta, a 1977. godine za izvanrednog profesora iz predmeta »Ekonomika Jugoslavije«. Godine 1973. povjerena mu je nastava i iz predmeta »Tržište i promet poljoprivrednim proizvodima«.

Dr Krešimir Pažur sudjeluje i u postdiplomskoj nastavi iz »Ribogojstva i bolesti riba« na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, te na postdiplomskoj studiju iz »Ekonomike privrede« i »Ribarstva« na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu.

Istraživački rad prof. Pažura vezan je pretežno za ekonomiku ribarstva i na tom području je jedan od najpoznatijih stručnjaka u našoj zemlji. Nekoliko radova mu je objavljeno i u inozemstvu. Aktivno sudjeluje na brojnim znanstvenim i stručnim skupovima. Napisao je i najvećim dijelom objavio 64 stručna i znanstvena rada. Također je autor brojnih napisa i popularno-stručnih članaka (80) iz područja ribarstva, tiskanih u časopisima: Ribolov, Jugoslavenska revija lova i ribolova, Ribarstvo Jugoslavije i Povijest sporta. Napisao je po 2 naslova za Ekonomski leksikon i Ekonomsku enciklopediju.

Dijapazon istraživačke problematike ovog istaknutog stručnjaka je jako širok i najbolje se vidi iz popisa njegovih najvažnijih radova. No, smatramo korisnim iznijeti njegov doprinos u proučavanju nekih osnovnih problema iz ribarske ekonomike kao; proučavanje stanja i razvojne politike ribnjačarstva, te njegovo sudjelovanje u formuliranju politike gospodarenja i mjerama za unapređenje ribarstva u mnogim gospodarskim osnovama otvorenih voda. Kao dobar poznavalac stanja ribljeg fonda na otvorenim vodama SR Hrvatske piše o rijetkim i proriđenim vrstama riba u SRH, o dinamici rasta mladice - ribe

za koju je prof. Pažur najveći i najpoznatiji stručnjak u njenom sportskom ribolovu.

Među posljednjim značajnim objavljenim djelima je njegov prilog u knjizi »Slatkovodno ribarstvo« 1982. godine, u kojoj je autor poglavlja »Ekonomika slatkovodnog ribarstva«. U tom radu daje prikaz mjesta slatkovodnog ribarstva u našoj poljoprivredi. Zatim iznosi kritički prikaz ekonomske politike u ribarstvu detaljno obrađuje ekonomiku šaranskih ribnjačarstava i pastrvskih ribogojilišta. Posebno razrađuje ekonomiku ulova riba u otvorenim vodama, analizira komparativne prednosti u slatkovodnom ribarstvu i ukazuje na razvojne tendencije u ribarstvu u nas. Stoga ovaj rad predstavlja značajan prilog ekonomici ribarstva naše zemlje.

Prof. Krešimir Pažur je veoma aktivan u sportsko-ribolovnim organizacijama, njihovoj publicističkoj djelatnosti i društvenom radu. Kao takav bio je gotovo 20-godišnji tajnik Saveza sportskih ribolovnih društava Hrvatske, te aktivan još i danas u Redakcijskom odboru časopisa Ribolov. Maio koji broj ovog časopisa ne sadrži ako ne članak a ono barem neku noticu Pažura ribiča ili stručnjaka.

Poznat je i kao vrstan ribič. Njegovo ime vezano je uz lov na mladicu, te mu na ribolovnoj tehnici i rezultatima lova može zavidjeti svaki ribič. Uz ljubav za prirodu, vodu i ribu postoji još i jedna njegova velika sklonost i sposobnost, a to je izrada umjetnih mušica, koje u slobodno vrijeme radi u svim mogućim imitacijama i formama, važnim za ribolov u salmonidnim vodama, koje su pretežno objektom njegove rekreacije.

Za kompletiranje ocjene znanstveno-ktručne djelatnosti prof. Pažura dajemo popis značajnijih radova, objavljenih ili neobjavljenih, pisanih samostalno ili u koautorstvu.

1. Investiciona politika u slatkovodnom ribarstvu gledana u svijetlu borbe za visoke prinose u šaranskim ribnjacima, Ekonomski pregled br. 9, 1961, str. 849-851 i Ribarstvo Jugoslavije br. 3, 1961, str. 61-62.
2. Perspektive i politika privrednog ribolova na otvorenim vodama, Ribarstvo Jugoslavije br. 3, 1962, str. 73-75.
3. Ekonomika slatkovodnog ribarstva, Skripta za predavanja na Veterinarskom fakultetu - III stupanj nastave, 1963, str. 103, rukopis.
4. Salmonidno ribnjačarstvo i problem krmne baze u Jugoslaviji, Ribarstvo Jugoslavije br. 1, 1964, str. 17-20.
5. Neke ekonomske karakteristike jugoslavenskih šaranskih (ciprinidnih) ribnjačarstava, Referat na međunarodnom simpozijumu slatkovodnog ribarstva, Zagreb, IX 1964., Ekonomski pregled br. 2, 3, 1965, str. 192-197.
6. Slatkovodno ribarstvo Jugoslavije s posebnim osvrtom na ekonomiku ribarske proizvodnje, Disertacija, str. 204, štampana pod naslovom »Ekonomika slatkovodnog ribarstva Jugoslavije« u izdanju Agrarnog instituta, Zagreb, 1966.
7. Slatkovodno ribarstvo i turizam br. 12, 1959, str. 11-12.

8. Neki problemi u vezi provedbe novog Zakona o slatkovodnom ribarstvu u NRH, Sportski ribolov br. 4, 1959, str. 53-55.
9. O ribarskom katastru, Sportski ribolov br. 6, 1962, str. 81-82.
10. Program razvoja ribarstva područja općine Delnice, Sportski ribolov br. 1, 1964, str. 3-6.
11. Program unapređivanja ribarstva i ribarskog turizma kotara Karlovac, Rukopis, 1964, str. 53.
12. Problemi investicija i tržišta u slatkovodnom ribarstvu, Rukopis raden za Jugoslavensku poljoprivrednu banku, Beograd, str. 97.
13. Perspektive gospodarskega ribolova v odprtih nižinskih vodah, Ribič br. 11, 1965, str. 305-309.
14. Značaj poplava i poplavnih površina za populaciju riba, Sportski ribolov br. 3, 1965, str. 36-37.
15. Ekonomski aspekti sportskog i privrednog ribolova jugoslavenskog krša, Referat sa Simpozija o općoj vodnoj ekonomiji na kršu u okviru proslave 100 god. JAZU, »Krš Jugoslavije«, knjiga 6, 1969., str. 545-551.
16. Dr Petar Milanović: »Formiranje i raspodjela dohotka seljačkih domaćinstava«, Sociologija sela br. 13, 14, 1966, str. 119-121. Kritički prikaz.
17. Dr Branko Štancl: »Zaposlenost i ekonomika seljačkih gospodarstava«, Sociologija sela br. 16, 17, str. 90-92. Kritički prikaz.
18. Program unapređenja ribarstva i ribarskog turizma općine Koprivnica, Rukopis, raden za potrebe općine Koprivnica, 1966, str. 15.
19. Priručnik za slatkovodno ribarstvo - poglavlje »Ekonomika slatkovodnog ribarstva«, Agronomski glasnik, 1967, str. 519-531.
20. Analiza nekih ekonomskih pokazatelja ribnjačarske proizvodnje 1966. godine, Ribarstvo Jugoslavije br. 6, 1967, str. 138-141.
21. Bioekološka ispitivanja salmonida u SR Hrvatskoj, Ribarstvo Jugoslavije br. 2, 1970, str. 29-37 U suradnji s I. Sabioncello i S. Marko.
22. Ekonomski rezultati ulaganja i razvojna politika Agrokombinata, Zagreb, poglavlje »Ribarstvo« rukopis sa grupom autora, Agrarni institut, Zagreb, 1968, str. 42.
23. Neki ekonomsko-politički problemi individualnog sektora u jugoslavenskoj poljoprivredi, Glasnik za poljoprivredu i zadrugarstvo br. 10, 1966, str. 20-29 i Wies Wspolczesna br. 1, 1968, str. 64-75.
24. Ekonomika mehanizacije u poljoprivredi - poglavlje »Mehanizacija u poljoprivredi Jugoslavije« rukopis sa S. Čamdžićem raden za potrebe Savjeta za naučni rad SRH, 1968, str. 8-24.
25. Mogućnost prehrane slatkovodnom ribom u Jugoslaviji i vrijednost ribe kao živežne namirnice, Referat sa II Jugoslavenskog kongresa o prehrani, Ribarstvo Jugoslavije br. 4, 1969, strana 84-85.
26. Ribarsko-biološka ispitivanja rijeke Odre, Ribarstvo Jugoslavije br. 3, 1969, str. 45-47. U suradnji sa I. Sabioncello i S. Marko.
27. Divovske pastrve u jezeru Lokvarka, Ribarstvo Jugoslavije br. 2, 1969, str. 40-43.

28. Mogućnosti ribarstva na rijeci Gackoj, Radeno za potrebe SO Otočac, Sportski ribolov br. 3, 1969, str. 38-40.
29. Stanje, osnovni problemi i perspektive razvoja sportskog ribolova u slatkim vodama u SR Hrvatskoj, Referat sa savjetovanja o stanju, problemima i perspektivi razvoja slatkovodnog sportskog i turističkog ribarstva Jugoslavije, Beograd, 1969, str. 18-25.
30. Ekonomska uslovljenost društvene podjele rada u stočarstvu između društvenih i individualnih proizvođača, Referat sa Simpozija o govedarstvu, Zagreb, 1969, Poljoprivredna znanstvena smotra br. 29, 1972, str. 509-513.
31. Mogućnost razvoja sportskoribolovnog turizma u Hrvatskoj Turizam br. 10, 1969, str. 11-12.
32. Domaće tržište u slatkovodnom ribarstvu, Ribarstvo Jugoslavije br. 4, 1970, str. 77-85.
33. Efekti investiranja u ribnjačarsku proizvodnju s posebnim osvrtom na ribnjake Zdenčina i Jelas Polje, Referat sa seminara o istraživanju marketinga mesa i mlijeka Subotica, 1970. str. 7.
34. Mogućnosti razvoja ribarskog turizma na području Nacionalnog parka »Plitvička jezera«, Ribarstvo Jugoslavije br. 3, 1970, str. 66-69.
35. Program unapređenja ribarstva Zagrebačke regije, u suradnji s I. Sabioncello i S. Marko, rukopis, 1970, str. 46.
36. Neki ekonomski aspekti izgradnje salmonidnih ribnjaka u Jugoslaviji, Ribarstvo Jugoslavije br. 3, 1971, str. 49-51.
37. Razvojne mogućnosti tržišta slatkovodnom ribom u SR Crnoj Gori, Ribarstvo Jugoslavije, br. 6, 1971, str. 117-119.
38. Ekonomski problemi slatkovodnog ribarstva u SR Hrvatskoj, Ribarstvo Jugoslavije br. 2, 1973, str. 25-30.
39. Program unapređenja ribarstva općine Karlovac, rukopis raden u suradnji za potrebe SO Karlovac, 1973.
40. The Development of Agriculture in Socialist Yugoslavia, Freshwater Fisheries, Jugoslavenska komisija za suradnju sa FAO, Beograd, 1974, str. 256-262.
41. Limnološka proučavanja akumulacionih jezera - akumulacija Bajer i Omladinsko jezero, rukopis raden s grupom autora za Savjet za naučni rad, Zagreb, 1974.
42. Stanje i perspektive ribarstva općine Ogulin, Ribarstvo Jugoslavije br. 2, 1975, str. 38-39.
43. Ithiološko bio-ekološka istraživanja i prijedlozi o mogućnostima ribarskog gospodarenja na akumulacionom jezeru »Peruća«, rukopis raden s grupom autora za potrebe Elektroprivrede Dalmacija, Zagreb, 1975.
44. Metodologija utvrđivanja visine štete na ribljem fondu otvorenih voda, Ribarstvo Jugoslavije br. 5, 1975., str. 97-100.
45. Marketing, istraživanje tržišta i ekonomska propaganda u slatkovodnom ribarstvu, Ribarstvo Jugoslavije br. 4, 1976. str. 83-86.
46. Utjecaj vodnih stepenica Đurdevac i Barč na rijeci Dravi na ribu i ribarsko gospodarenje, rukopis raden s grupom autora za potrebe Elektroprivrede Hrvatske, Zagreb, 1976.
47. Analiza stanja i razvojna politika Ribnjačarstva Zagreb, rukopis raden s B. Lalićem za potrebe Ribnjačarstva, 1977, str. 46.
48. Tržište kao ograničavajući faktor u potrošnji slatkovodne ribe, Simpozij o društvenoj prehrani, Zagreb, 1977.
49. Ribarska osnova ribolovnih voda Zajednice udruženja sportskih ribolovaca »Jezero Modrac«, rukopis raden sa grupom autora, Zagreb, 1978.
50. Program unapređenja ribarstva općine Ozalj (gospodarska osnova), rukopis raden sa grupom autora, Zagreb, 1978.
51. Neki problemi rijetkih i prorijedenih vrsta riba u SRH, Čovjek i životna sredina br. 3, 1978.
52. Studija o utjecaju PHE Vinodol na okolinu, te o kvaliteti vode i mogućim biocenozama u ekosistemu donjeg i gornjeg bazena, rukopis sa grupom autora, Zagreb, 1978.
53. Program unapređenja slatkovodnog ribarstva općine Obrovac (ribolovno-gospodarska osnova), rukopis raden sa grupom autora, Zagreb, 1979.
54. Problemwaser Gacka, Der Fliegenfischer Nr. 30, 1979.
55. Razvoj tržišta važnijih poljoprivrednih proizvoda na brdsko-planinskom području SRH, rukopis raden za SIZ-IV, Zagreb, 1980.
56. Regionalni razvoj poljoprivrede brdsko-planinskog područja SRH, poglavlja »Analiza industrijske djelatnosti kao indikatora općeg ekonomskog razvoja, sa grupom autora radeno za Savezni komitet za poljoprivredu, Zagreb, 1980. u štampi.
57. Mogućnosti bržeg razvoja i intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje u općini Velika Gorica, poglavlje »Mjesto poljoprivredne proizvodnje u privredi općine«, sa grupom autora radeno za potrebe općine Velika Gorica, Zagreb, 1980.
58. Dinamika rasta mladice (Hucho hucho L.) u vodama SR Hrvatske, referat za Simpozij »Aktuelni problemi ihtiologije i ribarstva, sa D. Habeković i J. Popović, Plitvice, 1980, Ihtiologija, 1982.
59. Položaj ribarstva u melioraciji poplavnog području Gornje Posavine, Ribarstvo Jugoslavije, br. 1, 1980.
60. Studija o potrebi izgradnje riblje staze na VES Brodarci, rukopis sa grupom autora raden za Elektroprivredu, Zagreb.
61. Schlehcte Faschereiergebnisse in Jugoslawien, Fischer und Teichwirt, Nr 4, 1981.
62. Studija o utjecaju hidroenergetskog sistema RHE Obrovac na riblji fond i ribarstvo, rukopis sa grupom autora za potrebe Zajednice elektroprivrede Hrvatske, Zagreb, 1982.
63. »Ekonomika slatkovodnog ribarstva« radeno za knjigu »Slatkovodno ribarstvo« povodom 100-god. ribogojstva u Jugoslaviji, Zagreb, 1982.
64. Ekonomika ribarstva, skripta radena za potrebe inostranih studenata ribarstva, 1982.

U ovom broju časopisa u prethodnoj rubrici objavljuje se članak prof. Pažura, koji je referiran na Savjetovanju »Doprinos nauke razvoju ribarstva«, održanog u Titogradu ove godine.

I na kraju zaželimo prof. dr Krešimiru Pažuru redovnom profesoru Fakulteta poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, OOUR Institut za ekonomiku i organizaciju poljoprivrede, dug život, plodonosan rad i mnogo kapitalnih primjeraka mladica.

Dr Dobrila Habeković

Uredništvo srdačno čestita jubilej profesoru Krešimiru Pažuru.

Uredništvo ujedno objavljuje, da će se u buduće u ovoj rubrici štampati prigodni članci o jubilejima zaslužnih radnika, stručnjaka i rukovodilaca organizacija slatkovodnog ribarstva, kao i članci o zaslužnim ribarima koji odlaze u mirovinu.. U tu svrhu Uredništvo poziva organizacije i autore da na vrijeme prirede i pošalju svoje priloge.